

17. januar 2019

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffisassaattut siunnersuut matumuuna imaattoq saqqummiuppara:

Avammut tunioraaneq pillugu Naalackersuisunut susassaqtunullu sumulluunniit attuumasuteqanngitsumik nalilersueqqissaarluni inassuteqaasiortartussamik, Avammut Tunioraaneq pillugu Siunnersuisooqatigiinnik kingusinnerpaamik UPA2020-imi pilersitseqqullugit Naalackersuisut peqquneqarnissaannik siunnersuut. Ilangullugu siunnersuutigineqarpoq, avammut tunioraannerup siuarsarneqarneranut suliniutit ingerlaavartumik nalilersorneqartarnissaat siunnersuisooqatigiit suliassaannut ilaatinneqassasoq.

(Inatsisartuni ilaasorta, Karl-Kristian Kruse)

Tungavilersuineq:

Nunarput ukiorpaalunngortuni avammut tunisinermini annertunerusumik aalisakkanik tunisisarpoq, tamannalumi inuiaqatigiinnut assut iluaqutaasimavoq.

Tamannalu ilutigalugu maanna ukiorpaalunngulersuni kissaataalersimavoq Nunatta inuussutissarsiornikkut sukai annertusarneqassasut, aalisarneq kisiat isumalluutigiunnaarlugu. Sukat sisamaasut tassaapput aalisarneq, takornariartitsineq, aatsitassarsiorneq kiisalu inuussutissarsiutit allat nunami ingerlanneqartut.

Nunarput ukiuni makkunani aqqqissugaanikkut nunap ataqatigiinnermut inerisaaleruttoq, tamannami aqputigerpiarlugu takorniaqarneq inerisarneqassamat. Nunarput aamma akuttunngitsumik avammut ussasaarilluni suliniuteqartarpoq, annerusumik Kina-mi. Inuussutissarsiu-titigut inerisaaneq aalisarnertaqanngitsumik allisassallugu qanoq unamminarluinnartigisoq paasi-narsiartorpoq. Avammut annertuumik nioqquteqarnikkut nunatta iluani tunisassiornermik siuar-saanissamik aammalu atugarissaarnikkut pisuunerulernissamik aqqutissiuinissaq ingerlavissatta pingaarnertit ilagilluinnarpaat. Nunarput aningaasaqarnikkut nalilerlugu nunannguuvooq, isumalluutaalu annikitsuinnaapput, taamaamat sorsuttoqassatillugu eqqarsarluaqqaarnissaq pisariaqarfianeeruttoq, sunami tamaat akissaqartinnagu nalunatigu aamma suna tamaat saassutiinnarsinnaanngilarput.

Qanormi iliorsinnaagatta? Immitsinnut aperisinnaavugut, suliffissanik nutaanik pilersitsiniarnermi kikkut innuttarivagut, inuussutissarsiutini suut neriunaateqarluarsinnaappat avammut tunisinis-samik iluatsitsilluassagutta? Tassunga tungatillugu pingaaruteqarpoq, nutaamik iliuuseqar-

nissamik ammanerulertariaqaratta, avammut tunisinermi inuussutissarsiutitigut iliuusissatut qanorpiaq aaqqissuutissallugit. Tamannarpiarmi siunnersuuteqarninni tunngavippiaraara. Nunarput nunani allani sinniisoqarfii sumi inissisimassappat annertunerpaamik siunnersuinikkut avammullu tunisaqarnikkut iluanaarnarnerpaamik periarfissiissagutta?

Tamatta nalugunanngilarput inuussutissarsiutitigut siuarsaanermi aningaasarpaalunnik tapiissuterpaalunnillu atuisoqareersoq, tamanna ajunngilluinnarpoq, taamaallaat iliuusissanik nutaanik suliaqalerpallaartinnata misissueqqaarneq aqputigeqqaartariaqarparput takuniarlugu aningaasaliissutivut ilumut iluaqutaalluarnersut, aammalu ataqatigiissakkamik ataatsimoortumik iliuuseqarnissaq suliaareersunut sanillinneqartariaqarmata. Tamatumani isumaqarpunga siunnersuisooqatigiit siunertarivillugu avammut tunioraarnermik suliakkerneqarsimasut ikiortaalluarmaartut.

Neriuutigaara Siunnersuisooqatigiit piffissami aggersumi namminersorlutik suliffiutilinnut avammut tunisinermi inerisarniarnerini kivitseqataasinnaajumaartoq, nunarsuarmi internationalimik naleqqusaaanermi aningaasaliinissamillu siuarsaanermi suli kivitsinerunissaq siunertaralugu.

Nunattalu namminerisamik atugassarititai naapertorlugit aaqqissuisinnaasut.

Assersuutigiinnarlugu ukiuni makkunani kalaallit suliffinnik nutaanik aallarnisaasut nioqqutissanik suliffeqarfinnillu nutaanik pilersitsiortoqattaarput, tamatumani atisat aalajangersimasut iluatitsilluarlutik tusaamasanngulereerput Nunattalu pisisartuini piumanearluallereerlutik, immiorfiit nutaat takkusimapput immiaaqqallu avammut nioqqutigineqarsinnaalluartut periarfissatsialassuupput.

Najukkami immiorfiit ilaat avammut tunisaqalereersimavoq, tamannalu eqqarsaatigilluarlugu torrattumik siunnersuisoqarneratigut, ussassaarilluarnikkut tunitsivinnillu eqquilluaraanni immaqa iluatitserujussuortoqarsinnaaruttortoq?

Takorniarfitsineq aamma inuussutissarsiutini periarfissaalluarpoq, Nunarpummi ukiorpanni takornarianik soqutiginnilersitsiniarluni suliaqarsimaqaaq aningaasaliisarsimallunilu. Periarfissatsialassuuvoq allaallumi takorloorneqarpiarsinnaanngitsumik periarfissaalluni tamatumani Avammut Tunisinissamut Siunnersuisooqatigiit peqataasinnaappat pisisartut aalajangersimasut nunani allanni ussassaariffiginissaat aqputissiorlugit iliuusissallu aaqqissukkamik eqqortumillu ingerlanneqarnissaannut siunnersuisinnaallutik? Nunat sorliit avammut tunisaqarniarluni ussassaariffigisavagut? Avammut Tunisinissamut Siunnersuisooqatigiit Nunatta avammut tunisaqarnerunissamik iliuusissanik pilersaarusiinnaava? Avammut tunisinermi iliuusissanik siuarsaanermi aammalu aningaasaqarnikkut nunanut allanut attaveqarneq aamma suliaqarfissatut eqqarsaataasinnaapput.

Periarfissat imaaginnavipput pingaarlutillu. Avammut tunisinerunikkut avataaniit aningaasalersorneqarsinnaanngussaagut, aningaasat nutaat avataaneersut, tassanilu suliffissanik nutaanik aallartitsiniaasut pisisartunut sukkanerusumik anngussinnaanngussapput, suliffeqarfiit avammut

tuniserusuttut sukkanerusumik akuersissutinik piniarsinnaangussapput, minnerunngitsumik nerisassanik tunisassiornerup iluani, tamannami Kalaallit Nunatta avammut tunisisarnerminni aningaasarsissutiginerpaasaa. Inuiaqatigiit soqutigisaaniilluinnarpoq avammut tunisinerup annertusarnissaa, minnerunngitsumik suliffinnik nutaanik aallartitsiniaasut atisanik immiorfinnillu suliaqartut eqqarsaatigalugit. Takonariaqarneq aamma annertuumik iluaqutissarsiorsinnaangussaaq avammut tunisisarnermut siunnersuisooqatigiit pilersinneqarpata, tassami avammut tunisinissamik pisisartunik nutaanik pissarsiniarnermi qulakkeerinnissinnaalluarmata.

Siunnersuutip pivisunngortinnissaa sulisoqarnermi inissisimareersunik suleqateqarnikkut inerisarneqassaaq, tamatumani aamma Visit Greenland aamma GE suleqatigineqassapput, kisianni aamma departementit akimorlugit suleqagiittoqarsinnaasooq takorlooruminarpoq.

Siunnersuutip pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Siunnersuutip akuerineqarneratigut avammut tunisinermut aqutissieqataassaaq, taamaalillunilu inuiaqatigiit aningaasaqarniarneranut ajunngitsumik tapertaasinnaalluni. Siunnersuut pivisunngortinneqassappat ilimanareersinnaavoq Kalaallit Sinniisoqarfiini sulisooreersut nutaanik suliassinneqartalerumaartut kiisalu departementit attuumasunik suliassartallit aamma suliassaa-
niikkumaarmata nutaanik aamma imaluunniit suliassanik allanngortiterisariaqassallutik. Siunnersuisooqatigiit pilersinneqarneratigut allaffissornikkut sunniuteqassaaq. Namminersornerusunut aningaasartuutaanissaa ilimanareerpoq Siunnersuisooqatiit pilersinneratigut suliassaasut naam-
massiniartariaqarmata.

Siunnersuisooqatigiit pilersinniarneqarnerani allaffissornikkut aningaasartuutit 125.000 kr.-
iunissaat naatsorsuutigineqarpoq AC- $\frac{1}{4}$ atorneqartariaqassamat. Aningaasatigut sunniutissaa
ilimagineqareerpoq aningaasartuutaareersuniit tiguneqarumaartut taamaalilluni allatigut sipaarni-
artoqartariaqassalluni.

Aningaasartuutit ingerlatsinermut tunngassuteqartut missingersorneqarput ukiumut 1 mio kr.
missaannissasut. Aningaasaqarnikut Siunnersuisooqatigiit tamatumap missaanni atuereermat.
Aningaasatigut missingersuut matumani naapertussagutsigu soorunami ilimagineqareersinnaam-
mat Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit ingerlaasaat maliinnartussaammatigik.

Siunnersuutip privatimik nioqqutissiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutissai:

Suliffeqarnikkut toqqaannartumik ungasinnerusumullu isigalugu sunniutissai eqqarsaatigalugit,
taava avammut tunisinerup annertusaavigineqarneratigut toqqaannanngikkaluartumik sulisoqar-
nikkut iluaqutaassaaq, s.a. nioqqutissanik pajuttuinermi aammalu allatigut sulisoqarnerulerta-
riaqarluni inuiaqatigiinni piumalluarneqarnissaa naatsorsuutigalugu.

Siunnersuutip innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Sinnersuut innuttaasunut kingunerlutsitsinaviangilaq.